

NOTITIE

Archeologie: een stap verder

Datum : 10 mei 2013
Kenmerk : SIKB-CCvD Archeo_S_13_54261

---

advies over een sluitend systeem van kwaliteitszorg in de archeologie aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van het Centraal College van Deskundigen Archeologie 10 mei 2013

1 De adviesaanvraag

In zijn beleidsreactie op de evaluatie van de archeologiewetgeving, noemt de toenmalige staatssecretaris, de heer Zijlstra, het een positief punt dat de sector zoveel mogelijk zelf de verantwoordelijkheid wil dragen voor de kwaliteit. Tegelijk constateert hij dat de zelfregulering, die deze kwaliteit moet borgen, maar beperkt van de grond is gekomen.

Hij overwoog aan het systeem een verplichtend karakter te geven om zo tot generieke binding te komen. Mits sprake is van een sluitend systeem, is hij bereid de vergunningplicht voor opgravingen af te schaffen. Samen met het CCvD Archeologie wilde hij dit verkennen.

In een eerdere reactie gaf het CCvD Archeologie aan graag te willen meewerken. Wij plaatsten in die brief daarbij wel twee kanttekeningen:

- de verkenning moet een brede insteek hebben en meerdere partijen in het gehele proces omvatten
- ook andere middelen dan verplichte certificering moeten worden beschouwd.

Dit bouwt voort op de evaluatie, waarin dit ook naar voren komt.

Een derde kanttekening kan nog zijn dat het werkveld en met name het commerciële deel daarvan, in een bijzondere positie verkeert: het commerciële deel is relatief jong, kleinschalig, zit in moeilijke economische omstandigheden en heeft te maken met een gemengd publiek/privaat aanbod. Ons advies moet ook in dit licht worden gezien.

De uiteindelijke adviesaanvraag van de toenmalige staatssecretaris en de daarop gegeven toelichting, vragen om voorstellen voor een sluitend kwaliteitssysteem gebaseerd op zelfregulering (i.p.v. vergunningverlening) dat niet leidt tot meer overheidstoezicht en dat zoveel mogelijk rekening houdt met de politieke realiteit van het omgevingsrecht (minder regels en minder toezicht en meer zelfregulering).

2 Knelpunten

Bij de inbedding van de archeologie is –mede door de sector zelf- belangrijke vooruitgang geboekt. Het belangrijkste daarbij zijn de verankering van de archeologische monumentenzorg in de Monumentenwet en in de ruimtelijke ordening en daarnaast de totstandkoming van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie voor landbodems en voor waterbodems (de KNA).

Niettemin constateert het CCvD een aantal knelpunten die een sluitend kwaliteitssysteem thans in de weg staan. Dit zijn de volgende:

2.1 De KNA is niet bindend

Allerwege wordt de KNA als gezaghebbend gezien, maar deze is niet juridisch bindend en heeft daardoor een vrijblijvend karakter. Slechts een beperkt aantal partijen weet er zich aan gebonden. Dat geldt ook voor opdrachtgevers en gemeenten in hun rol als bevoegd gezag. Daardoor is sprake van concurrentie op kwaliteit en er ligt geen kwaliteitsbodem in de markt.

2.2 Geen of nauwelijks publiek toezicht of zelfregulering

Feitelijk is er geen of hooguit amper sprake van toezicht op het naleven van verplichtingen in vergunningen (verleend door uw departement) voor de opgravingen door gemeenten, bedrijven en universiteiten .

Ook het toezicht op de uitvoering van archeologische werkzaamheden op locatie is beperkt, met name bij gemeenten zonder archeologische deskundigheid. Bij gemeenten waar deskundigheid wel beschikbaar is, wordt 'productborging' veelal wel bevredigend ingevuld.

De kwaliteit van de archeologische werkzaamheden wordt bovendien niet door de uitvoerende partijen getoetst via een vorm van zelfregulering, nu hiervoor geen (landelijk) systeem tot stand is gekomen.

2.3 Goede gemeentelijke uitvoering, maar ook onjuiste keuzes

Op 7 maart jl. werd bij de presentatie van 'Erfgoed in goede handen?' door de Erfgoedinspectie aangegeven dat, als gemeenten het archeologisch belang meewegen in bestemmingsplannen, zij dit serieus doen. Maar dat is niet altijd en niet overal het geval. Ook zijn er gemeenten (in hun rol van vergunninghouder) die niet voldoen aan de wettelijke rapportageplicht. Gemeenten hebben zich, al dan niet in samenwerkingsverbanden, ontwikkeld tot (regionale) kenniscentra op het gebied van archeologie. Door de deskundigheid van de aanwezige archeologen wordt bij planontwikkeling op maat geadviseerd. Van groot belang is de inhoudelijke kennisopbouw bij gemeenten, die de basis vormt voor de inbreng van archeologie als inhoudelijke kwaliteit in ontwikkelingsprojecten en bij de presentatie van het archeologische verhaal aan het publiek.

Daar tegenover staat het, vanuit archeologisch perspectief gezien, het verkeerd invullen van vrijheden in het decentraal beleid. Door bijvoorbeeld grote vrijstellingsoppervlakten vast te stellen, wordt de beleidsvrijheid ook gebruikt voor het 'ontwijken' van archeologie. Dit leidt tot het ongezien verdwijnen van het waardevolle archeologische bodemarchief.

2.4 Onduidelijke regeling van rollen en verantwoordelijkheden

De regeling van rollen en verantwoordelijkheden van partijen in de Monumentenwet is afwijkend van die op andere voor archeologie essentiële verwante terreinen, met name van het omgevingsrecht/de bouwregelgeving. Dit leidt veelvuldig tot verwarring. De initiatiefnemer is weliswaar als opdrachtgever financieel verantwoordelijk, maar niet voor de voortgang en de inhoudelijk aspecten (zoals de uitwerking, het conserveren en deponeren van vondsten). Deze verantwoordelijkheden zijn wettelijk geheel belegd bij de uitvoerder, de opdrachtnemer. De verdeling van de verantwoordelijkheden en de risico's die daarvan het gevolg is, heeft negatieve invloed op kwaliteit en prijsvorming (zeker nu toezicht vrijwel ontbreekt).

3 Opbouw van het advies

Een onderbouwend rapport aan het CCvD Archeologie is binnen ons College uitvoerig besproken en tijdens een brede bijeenkomst gedeeld met het gehele werkveld (opdrachtgevers, opdrachtnemers, adviseurs, bevoegd gezag, universiteiten en andere deskundigen). Concepten ervan zijn meerdere malen besproken met uw departement. Dit rapport en de discussies daarover, brengt ons tot standpuntbepaling in de vorm van het nu voorliggende advies aan u.

In dit advies komen achtereenvolgens aan de orde:

- de vertrekpunten die wij in dit advies hanteren,
- de schakels in de keten van de archeologische monumentenzorg,
- zelfregulering met bijbehorende toetsing en borging en
- de nadere uitwerking die dit advies behoeft.

4 Onze vertrekpunten

4.1 Gezamenlijk belang bij bescherming archeologische waarden

Ons eerste vertrekpunt is het gezamenlijke belang bij de kwaliteit van de bescherming van de unieke en onvervangbare archeologische waarden in onze bodem.

Deze kwaliteit wordt bepaald door alle partijen die hierbij betrokken zijn en de kracht van die keten wordt bepaald door de zwakste schakel. Het CCvD Archeologie en de partijen waaruit zij bestaat committeren zich gezamenlijk en afzonderlijk aan een hoogwaardige bescherming van deze waarden. Als ketenpartners zijn wij - binnen het kader van het CCvD Archeologie - bij uitstek geschikt, in staat en ook bereid om deze kwaliteit zelf te definiëren en op flexibele wijze te onderhouden (inclusief de borging/toetsing hiervan).

4.2 *Alle schakels maken de keten*

Het toekomstige kwaliteitssysteem kenmerkt zich door een goed op elkaar afgestemd samenspel in de keten tussen opdrachtgever, opdrachtnemer, depothouder en bevoegd gezag op locatie. Kwaliteit in de archeologiesector kan alleen worden gerealiseerd als alle partners in de archeologieketen adequaat op elkaar (kunnen) inspelen. Dat betekent initiatieven die gericht zijn op het bevorderen van het adequaat functioneren van alle actoren, maar ook in onderling verband.

4.3 *Rollen en verantwoordelijkheden moeten aansluiten bij de Omgevingswet*

Ons derde vertrekpunt is zoveel mogelijk het aansluiten van de verdeling van rollen en verantwoordelijkheden bij de nieuwe Omgevingswet. In de Omgevingswet is degene die een activiteit verricht (of door een derde laat verrichten) verantwoordelijk voor het aanvragen en naleven van een vergunning en van de algemene regels. Wij gaan er nadrukkelijk van uit dat ook in de archeologische monumentenzorg deze verantwoordelijkheden (i.c. die voor oplevering van werkzaamheden en de publicatie-, conserverings-, en overdrachtsplicht) zullen berusten bij opdrachtgevers/verstoorders en niet meer bij uitvoerende partijen (bedrijven, overheden en universiteiten). Wij hechten eraan om te constateren dat dit aansluit bij hetgeen op andere terreinen *usance* is. Tevens dat hiermee bestaande, maar deels impliciete, verplichtingen expliciet gemaakt worden (zonder nieuwe te scheppen).

Het publieke toezicht op de archeologische werkzaamheden op locatie ligt, eveneens in lijn met de Omgevingswet, bij de gemeenten. In aanvulling hierop pleiten wij ervoor om nadrukkelijker vast te leggen dat de gemeente de partij is die toeziet op de naleving van de verplichtingen door de opdrachtgever. Hoewel dat ook nu het geval is, verdient dit in de praktijk versterking. Wij roepen u op dit te stimuleren.

4.4 *Aantoonbare borging van de uitvoering van werkzaamheden is nodig*

Het CCvD Archeologie is verder van opvatting dat de kwaliteit van de uitvoering aantoonbaar moet worden geborgd en periodiek getoetst. Dat houdt ook de bereidheid in dat de uitvoerende partijen hiervoor, binnen redelijke grenzen, de kosten dragen. Op uitvoering hiervan via zelfregulering -een ander uitgangspunt van de Omgevingswet - komen wij later in dit advies terug.

4.5 *Kwaliteit van proces, product en persoon*

Kwaliteit van archeologische werkzaamheden zien wij hier als combinatie van duidelijke afspraken over het proces waarin de werkzaamheden verricht worden, over de inhoud van het eindresultaat (het onderzoek in relatie tot de vraagstelling leidend tot kwaliteitsvolle beeldvorming over het verleden, het geconserveerde monster etc.) en over de competenties (kennis en vaardigheden) die de archeoloog moet bezitten om werkzaamheden goed uit te kunnen voeren. Kortom, kwaliteit wordt bepaald door het juiste samenspel tussen inhoud, proces en persoon.

5 **Aanbevelingen voor de keten**

5.1 *Verantwoordelijkheden van opdrachtgevers en gemeenten expliciet maken*

Met het expliciet maken van de verantwoordelijkheden van de opdrachtgevers/verstoorders wordt een wezenlijke randvoorwaarde geschapen om tot een sluitend kwaliteitssysteem te komen.

In aanvulling hierop pleiten wij ervoor om nadrukkelijker vast te leggen dat de gemeente de partij is die toeziet op de naleving van de verplichtingen door de opdrachtgever. Wij roepen u op het uitvoeren van toezicht door gemeenten te stimuleren.

5.2 Juridische binding aan de KNA voor alle KNA-actoren creëren

Breed draagvlak bestaat voor het geven van een bindend karakter aan de KNA-protocollen voor alle private en publieke KNA-actoren in de keten (personen die de voorbehouden handelingen uitvoeren, zoals deze zijn vermeld in de KNA-protocollen), dus ook specialisten en depotbeheerders. Het gaat daarbij om alle (tweemaal) acht protocollen van de KNA landbodems en de KNA waterbodems. Alleen zo kan sprake zijn van een sluitend systeem, waar de adviesaanvraag over spreekt. Bovendien legt dit kwalitatief een bodem in de markt. Wij bepleiten een simpele wettelijke bepaling, vergelijkbaar met die in artikel 24 van de huidige Monumentenwet, die inhoudt dat alle KNA-actoren juridisch gebonden zijn aan de in de beroepsgroep geldende normen (de KNA-protocollen). Dat is ook het stelsel van de Omgevingswet.

Sluitstuk hiervan is een adequate zelfregulering (borging en toetsing door uitvoerende partijen), die dan ook juridisch bindend moet worden vastgelegd, met als contramale een verbod voor degenen, die daaraan niet voldoen, om de betreffende activiteiten te ontplooiën.

5.3 Meer nadruk op de kwaliteit van archeologische producten

De huidige KNA is op dit moment in de eerste plaats een procesnorm en geeft met name antwoord op de vraag *hoe* de opdrachtnemer/uitvoerder werkzaamheden moet uitvoeren. Daarnaast bevat de KNA duidelijke eisen aan actoren zodat ook de competentie van personen genormeerd is.

Het beschrijven van de kwaliteit van het archeologisch product echter heeft tot op heden minder aandacht gekregen. Een logisch vervolg op de ontwikkelingen is de wens om de afspraken in de KNA over de kwaliteit van archeologische producten verder te ontwikkelen. Het ligt daarom voor de hand om een aantal KNA-leidraden op het vlak van methoden en technieken in het vooronderzoek onderdeel van de KNA zelf te maken (meer aandacht voor de kwaliteit van de output). Dit betekent dat de kennis die met het toepassen van deze leidraden inmiddels is opgedaan, wordt benut voor het maken van meer vastomlijnde afspraken over de kwaliteit van archeologische producten. Ook wordt hierbij overwogen om, al dan niet via de KNA, middelen te gaan ontwikkelen om te kunnen toetsen of en hoe een opgraving heeft bijgedragen (achteraf) of kan gaan bijdragen (vooraf) aan de gewenste kennisopbrengst in relatie tot de onderzoeksvragen (Programma van Eisen).

Het college stelt zich ten doel om deze verbeteringen tot stand te brengen in de periode tot 2016.

5.4 Handvatten voor opdrachtgevers en bevoegd gezag bij het maken van het Programma van Eisen

De huidige KNA biedt echter als procesnorm minder handvatten over de inzet van de juiste methoden en technieken (bijv. het aantal boringen, het aantal proefsleuven) aan de opdrachtgever en het bevoegd gezag en uitvoerders bij de beantwoording van de vraag welke werkzaamheden moeten worden verlangd en uitgevoerd.

Wij vinden het dan ook wenselijk opdrachtgevers en het bevoegd gezag te faciliteren met een overzicht van methoden en technieken, met verschillende onderzoeksintensiteiten die passen bij de archeologische verwachting, het landschap en het bodemgebruik is opgenomen. Bij archeologische werkzaamheden op een concrete locatie worden deze gegevens benut en toegepast in het Programma van Eisen. Het lopende project 'Kenniskaart', en dan met name het onderdeel *best practices* prospectie van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zal hiervoor de belangrijkste bouwstenen leveren.

Mede gezien de huidige marktomstandigheden, kunnen uitvoerders zich genoodzaakt voelen toch offerte uit te brengen als de markt vraag strijdig is met de KNA (die immers, ook in de nieuwe opzet, niet bindend is voor opdrachtgevers en bevoegd gezag). Het CCvD Archeologie pleit voor een oplossing van dit probleem. Iets vergelijkbaars speelde in de bouwsector. Dat is opgelost door een ministerieel besluit tot vaststelling van de uniforme voorwaarden voor de uitvoering van werken enz.

5.5 Versterken gemeentelijke kennis en samenwerking

De gemeente is, als bevoegd gezag ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, vrijwel altijd verantwoordelijk voor het archeologisch beleid, het verlenen van vergunningen en het toezicht op de naleving daarvan. Bevoegd is echter niet altijd gelijk aan bekwaam. Met name bij gemeenten zonder archeoloog bestaat een gemis aan capaciteit en deskundigheid. Gezien de productborgende rol die gemeenten hebben, is dit een belangrijke oorzaak van kwaliteitsproblemen.

Tegen die achtergrond verdienen enkele positieve ontwikkelingen meer nadruk en versterking:

a. de eisen die in het Project Uitvoering Met Ambitie (PUMA; kwaliteitscriteria 2.1) stelt aan gemeentelijke archeologiemedewerkers dienen in overeenstemming te worden gebracht met het wetenschappelijk karakter van de archeologie

Wij achten de huidige PUMA-eisen (HBO-niveau, 2 jaar werkervaring) te licht. Om op gemeentelijk niveau de kwaliteit van archeologisch onderzoek te kunnen toetsen, moet de deskundigheid van academisch niveau zijn. Dat sluit ook aan bij de eisen in de KNA. De vertegenwoordigers namens VNG in ons College onderschrijven dit nadrukkelijk.

b. het versterken van de samenwerking tussen gemeenten zodat kennis optimaal benut kan worden

Voor het versterken van de samenwerking bestaan er verschillende mogelijkheden, zoals het creëren van gemeentelijke samenwerkingsverbanden, het onderbrengen van archeologische taken bij regionale steunpunten voor gemeenten zonder archeoloog of bij regionale uitvoeringsdiensten. Een dergelijke samenwerking maakt een structurele verbetering mogelijk van de taakuitvoering vooral bij gemeenten zonder archeoloog. Juist deze groep is lastig te bereiken. Het verdient aanbeveling om de gemeenten zonder archeoloog actief te informeren over de mogelijkheden om via regionalisering de kwaliteit van de archeologische taakuitvoering te verbeteren. Dit kan ook wettelijk vastgelegd, bijvoorbeeld aansluitend op de aanpassingen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht door het wetsvoorstel Vergunningverlening, toezicht en handhaving (wetsvoorstel VTH).

c. actieve ondersteuning van de opbouw van gemeentelijke kennis

Tevens is het van belang dat uw departement de opbouw van kennis van en capaciteit voor archeologie bij de decentrale overheden actief ondersteunt (met name via het project "Archeologie voor gemeenten" van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed).

6 Borging en toetsing: wezenlijk sluitstuk

6.1 Overwegingen

Hiervóór in dit advies spraken wij uit dat de kwaliteit van de uitvoering aantoonbaar moet worden geborgd en periodiek getoetst. Dat geldt voor alle protocollen en voor alle KNA-actoren. Zonder deze wezenlijke elementen kan nooit sprake zijn van een sluitende keten. Tegelijkertijd moeten de lasten voor overheid en ketenpartners zo beperkt mogelijk zijn en waar nodig/mogelijk worden gedifferentieerd naar gelang het gewicht van het te borgen belang. Dit mede gezien de grote druk waaronder, vanwege de economische omstandigheden, de werkgelegenheid in de sector staat.

Momenteel behoeven opgravende organisaties een vergunning van de minister. De opgravende organisaties beleven dat een vergunning die van overheidswege wordt verstrekt meer statuut heeft dan een certificaat van een certificerende instelling: het bezit ervan wordt gezien als een waardevolle uiting van het publieke belang van een goede uitvoering van de archeologische monumentenzorg. Een belang dat is vastgelegd in het Verdrag van Valetta en de Monumentenwet. Tegen deze achtergrond betreuren zowel publieke als private vergunninghouders ten zeerste het voornemen om de vergunning deze af te schaffen en zelf georganiseerde borging als essentiële voorwaarde te stellen. Een meer uitvoerige motivering - van wat wij als een belangrijke ingreep in het huidige stelsel beschouwen - zouden wij op z'n plaats vinden. Tegelijk constateren wij dat het publieke toezicht op de naleving van deze vergunningen wel heel summier is geworden.

Het publieke/maatschappelijke belang van een kwalitatief goede beeldvorming van het verleden vergt naar onze mening echter een volwassen borging en toetsing van zowel de inhoud als het proces van de archeologie.

Vanuit deze realiteit voelen wij ons genoodzaakt om ons opnieuw te beraden op de wijze waarop borging en toetsing van de kwaliteit van de uitvoering kan worden verankerd. Daarbij gaan wij uitdrukkelijk uit van de samenhang tussen de wezenlijke elementen van ons advies zoals geformuleerd in de paragrafen 4 en 5. Ook binnen dit kader blijven wij het behoud bepleiten van de waardevolle erkenning van uitvoerende organisaties door de overheid. In paragraaf 6.5 doen wij daarvoor een voorstel.

6.2 *Zelfregulering als uitgangspunt*

In aansluiting op andere terreinen en op de ontwikkelingen rond de Omgevingswet hebben wij ons georiënteerd op vormen van zelfregulering. Wij zijn bereid onze verantwoordelijkheid te nemen en via zelfregulering aan eigen roer te staan. Wij zijn bereid om dit, na een reactie van de minister op hoofdlijnen, nader uit te werken. Gegeven de economische situatie bij de commerciële partijen en de bezuinigingen bij de publieke actoren, ligt - in onze wijze van zien - matiging van de ambitie op dit moment voor de hand. In betere tijden kan de ambitie desgewenst worden aangepast.

6.3 *Vormen van zelfregulering*

Binnen deze context willen wij een combinatie van borging op het niveau van organisaties en op het niveau van personen.

- Op organisatieniveau

Borgen en toetsen of voldaan wordt aan de protocollen van de KNA kan voor publieke en private organisaties door periodieke certificering (gebaseerd op audits), of door periodieke visitatie (gebaseerd op een toets door een collega-organisatie). De vergelijking met andere sectoren die ter voorbereiding op ons advies is opgesteld, leert ons dat beide vormen voor- en nadelen kennen. Bij certificering kan voortgebouwd worden op professionele spelregels die zich lenen voor een zakelijke benadering en geheimhouding van bedrijfsgegevens borgen. Bij visitatie is het inhoudelijke niveau van de toets nogal eens hoger, maar vergt de organisatorische kant van het elkaar onderling bezoeken en auditten meer aandacht. Visitatie is bij de follow up van PUMA uitgangspunt ('horizontale toetsing') en sluit dus goed aan bij het toekomstig overheidslandschap. Ook universiteiten hebben een rijke ervaring met visitatie.

- Op persoonsniveau

Borging op persoonsniveau kan plaatsvinden door invoering van één beroepsregister voor alle KNA-actoren. Deze moeten voldoen aan diploma- en ervaringseisen en zich regelmatig laten bijscholen cq deelnemen aan intervisie of *peer review*. Ook dienen zij te verklaren dat zij zich aan de beroepsethiek zullen houden. Dit geldt dan voor alle actoren die werkzaamheden uitvoeren die in de KNA beschreven zijn, dus ook de adviseur die bijvoorbeeld een Programma van Eisen of Bureauonderzoek opstelt/toetst (het begrip 'leidinggevende' kan daarbij vervallen).

Deze punten zullen wij nog nader uitwerken na ontvangst van uw reactie op dit advies.

6.4 *Relatie met het onderwijs*

Gegeven het belang van een goede aansluiting van de opleidingen met de arbeidsmarkt, dienen zij nader aandacht te krijgen bij de verdere uitwerking van borging en toetsing. Kennis van en ervaring met de KNA behoort in de eindtermen van de curricula een plaats te krijgen. De uitvoering van archeologisch veldwerk voor onderwijs heeft een kleinschalig karakter. Ook dit zal bij de uitwerking worden meegewogen.

6.5 *Juridische aspecten*

- zelfregulering in zijn publieke context

Ook bij zelfregulering is een juridische vorm nodig die alle actoren bindt. Allereerst vanwege het publieke belang van een goede archeologie, maar ook om een kwaliteitsbodem in de markt te leggen.

Dat houdt in dat de activiteiten, die onder de betreffende protocollen vallen, alleen mogen worden uitgevoerd door organisaties en door personen die voldoen aan de eisen ingevolge de zelfregulering.

De logische contramal hiervan is een verbod voor anderen om deze activiteiten te ontplooiën in lijn met het huidige verbod tot opgraven door niet gekwalificeerde organisaties en personen.

- ministeriële erkenning van organisaties en beroepsregister

Het publieke belang van een goede uitvoering van de archeologie kan tot uitdrukking worden gebracht door een ministeriële erkenning van de organisaties die aantoonbaar voldoen aan de eisen van zelfregulering. Dat doet ook recht aan de ministeriële verantwoordelijkheid daarvoor en aan het belang dat de huidige publieke en private vergunninghouders hechten aan de nu bestaande vergunning.

Wezenlijk verschil is dat een vergunning strekt tot naleving van publieke eisen, in de vorm van vergunningvoorschriften, terwijl een erkenning is gebaseerd op het naleven van private eisen, in de vorm van de KNA. Een vergelijkbare constructie is van toepassing in diverse onderdelen van de beleidsvelden bouwen en milieu.

Ook de verplichting van een persoon om zich in te schrijven in een beroepsregister behoeft een wettelijke basis.

De SIKB zou kunnen worden gevraagd om voor het ministerie de administratieve voorbereidingen van de erkenning van organisaties en de inschrijving van personen te verzorgen.

- toezicht op het functioneren van zelfregulering

Het ministerieel toezicht op het adequaat functioneren van de zelfregulering komt tot uitdrukking in het toezicht van de Erfgoedinspectie op de werking van het systeem als geheel (reality check).

7 Aandachtpunten Omgevingswet

Het CCvD Archeologie heeft nog enkele andere aandachtpunten bij de verdere uitwerking van het overbrengen van huidige Monumentenwet naar de nieuwe Omgevingswet, zoals:

- ingeval van overdracht van verplichtingen door de opdrachtgever kan de verplichting tot uitwerking in het gedrang komen (b.v. het opnemen van financiële zekerheid zou hiervoor een oplossing kunnen bieden)
- mogelijk 'snijverlies' waardoor de aanlevering van roerende monumenten aan de provincie in het gedrang kan komen
- het verouderen van de omgevingsverordening doordat een actualiseringsplicht, zoals die nu voor bestemmingsplannen geldt, vervalt.

8 Uitwerking

Het voorgaande beperkt zich tot de hoofdlijnen. Wij zijn bereid om, na de reactie op hoofdlijnen van de minister, in overleg met betrokkenen, afspraken te maken over verdere uitwerking in aansluiting op het tijdpad van de Omgevingswet. Zoals gezegd, gaan wij daarbij uitdrukkelijk uit van de samenhang tussen de wezenlijke elementen van ons advies (expliciteren van de verdeling van verantwoordelijkheden, het stimuleren van gemeenten, zelfregulering, de wettelijke binding van alle KNA-actoren en het behoud van de ministeriële erkenning van uitvoerende organisaties die voldoen aan de eisen van zelfregulering). Graag worden wij ook verder betrokken bij de uitwerking in de Omgevingswet.

